

به نام خدا

الگوی رفتاری ایران و آمریکا در افغانستان (دهه ۱۳۸۰)

مؤلف:

احسان تقی‌زاده سالاری

ناظر علمی:

دکتر سید علیرضا موسوی‌زاده

عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران

حقوق معنوی این اثر برای دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران محفوظ می‌باشد.

سرزنش : تقی زاده سالاری، احسان، ۱۳۵۳ -
 عنوان و نام پدیدآور : تکوین رفتاری ایران و آمریکا در افغانستان (دهه ۱۳۸۰)
 مشخصات نشر : تهران : مؤسسه تدبیر، ۱۳۹۴.
 مشخصات ظاهری : ۱۴۶ ص.
 شابک : ۹۸۰۰۰-۷-۴۶-۷۸۷۹-۶۰۰-۹۷۸
 وضعیت فهرست نویسی : فیان مختصر
 یادداشت : فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی <http://opac.nliai.ir> قابل دسترسی است
 شماره کتابشناسی ملی : ۳۸۳۴۱۸۷

عنوان کتاب : الگوی رفتاری ایران و آمریکا در افغانستان (دهه ۱۳۸۰)
 تألیف و گردآوری : احسان تقی زاده سالاری
 نظارت علمی : دکتر سید علیرضا موسوی زاده
 ناشر : مؤسسه تدبیر
 همکار ناشر : مؤسسه پارسا مبتکر گام اول
 مدیر مسئول : محمد قنبر
 مدیر اجرایی : محمد صدیق سپهری نیا
 صفحه آرا : مصطفی حسن نژاد
 طراح جلد : مصطفی حسن نژاد
 سال و نوبت چاپ : ۱۳۹۴ / اول
 شمارگان : ۱۰۰۰
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۷۹-۴۶-۷
 قیمت : ۹۸۰۰۰ ریال
 آدرس : میدان انقلاب، ضلع شمال غرب میدان، جنب بانک رفاه، پلاک ۵۹، طبقه ۲، واحد شرقی
 تلفن : ۰۲۱-۶۶۵۶۲۰۴۴-۶۶۵۶۲۶۳۹
 وب سایت : www.parsamega.ir

فهرست

۷.....	پیشگفتار:
۹.....	فصل اول: مقدمه و کلیات
۱۳.....	بیانی ساده از موضوع کتاب:
۱۵.....	چرایی کتاب:
۱۷.....	فصل دوم: منافع ملی و مبانی آن
۱۹.....	مقدمه:
۲۰.....	تعریف منافع ملی از دیدگاه متفکرین مختلف روابط بین الملل:
۲۶.....	سلسله مراتب منافع ملی:
۲۸.....	گروه‌بندی و حوزه اطلاق منافع ملی:
۲۹.....	ویژگی‌ها و رویکردهای منافع ملی:
۳۵.....	تقسیم‌بندی منافع ملی:
۳۹.....	منافع ملی از دیدگاه نظرات گوناگون روابط بین الملل:
۳۹.....	۱- علم‌گرایان:
۴۰.....	۲- ذهنی‌گرایان:
۴۱.....	۳- واقع‌گرایان:
۴۵.....	۴- رفتارگرایان:
۴۵.....	۵- از دیدگاه هنجاری:
۴۶.....	۶- سازه‌نگاران:
۴۷.....	۷- لیبرال‌ها:
۴۸.....	۸- فمینیست‌ها:
۴۹.....	۹- منافع ملی و جهانی شدن:
۵۳.....	فصل سوم: بررسی الگوی رفتاری ایران و آمریکا در صحنه افغانستان
۵۴.....	مقدمه:

الگوی رفتاری ایران و آمریکا در افغانستان (دهه ۱۳۸۰) - ۵

۵۶.....	آشنائی کوتاه با وضعیت ژئوپلیتیک افغانستان:
۵۸.....	بررسی تاریخی سه دهه بحران در افغانستان:
۵۸.....	آشنائی اجمالی با گروه طالبان:
۶۲.....	شناخت بازیگران صحنه افغانستان:
۶۳.....	۱- پاکستان:
۶۴.....	۲- عربستان سعودی:
۶۵.....	۳- ایالات متحده آمریکا:
۶۷.....	۴- جمهوری اسلامی ایران:
۶۹.....	نخست: فرصت‌های پیش روی جمهوری اسلامی پس از حذف طالبان:
۶۹.....	دوم: تهدیدهای پیش روی جمهوری اسلامی ایران ناشی از تحولات افغانستان:
۷۰.....	واقعه ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ و اشغال افغانستان:
۷۳.....	محورهای سیاست خارجی آمریکا در افغانستان پس از ۱۱ سپتامبر:
۷۴.....	ایجاد و تحکیم صلح و ثبات در افغانستان:
۷۴.....	دولت‌ملت سازی در افغانستان:
۷۵.....	تشکیل کنفرانس‌های بین‌المللی به منظور بازسازی افغانستان:
۷۷.....	تقویت حکومت مرکزی:
۷۷.....	استقرار دموکراسی:
۷۸.....	بررسی وضعیت کنونی افغانستان پس از سالها حضور نیروهای خارجی:
۷۸.....	استراتژی جدید آمریکا در افغانستان:
۸۴.....	تناقض در استراتژی جدید و واکنش گروههای درون آمریکا:
۸۵.....	ارزیابی سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران در افغانستان:
۸۹.....	بررسی رفتار جمهوری اسلامی ایران و ایالات متحده آمریکا در صحنه افغانستان:
۹۱.....	دوران زمامداری جورج دبلیو بوش:
۹۸.....	دوران زمامداری باراک اوباما:
۱۰۱.....	نگرانی‌های جمهوری اسلامی ایران از حضور نظامی آمریکا:
۱۰۴.....	نگرانی‌ها و دغدغه‌های مشترک جمهوری اسلامی ایران و ایالات متحده آمریکا:
۱۲۳.....	فصل چهارم: ما حاصل بحث

۱۲۵.....	نتیجه گیری:
۱۳۳.....	فهرست منابع و مآخذ
۱۳۳.....	منابع فارسی
۱۳۳.....	الف (کتب:
۱۳۴.....	ب) مقالات:
۱۳۶.....	ج) مقالات اینترنتی
۱۳۷.....	مقالات خارجی
۱۳۹.....	ضمائم:
۱۴۰.....	جنگ افغانستان به زبان آمار و ارقام:
۱۴۲.....	تصاویر:

پیشگفتار

واقعه یازده سپتامبر ۲۰۰۱ که طی آن سه نماد ایالات متحده آمریکا یعنی برج های دو قلوی تجارت جهانی به عنوان مظهر اقتصاد لیبرال، کاخ سفید سمبل رهبری آمریکا و پنتاگون نشانه امنیت این کشور مورد تهاجم قرار گرفتند، موجب لشگرکشی عظیم آمریکا و متحدانش به منطقه و متعاقب آن اشغال کشور افغانستان و تغییر ساختار و ماهیت قدرت آن گردید. انگیزه اشغال این کشور، مبارزه و جنگ با تروریست های القاعده و نابودی حکومت طالبان در افغانستان اعلام گردید اما آنچه مسلم است استراتژی ایالات متحده آمریکا برای حضور در منطقه دارای سه رکن حضور، استقرار و بسط نفوذ و هژمونی خود بوده است. اما سیر تحولات جاری در منطقه و عدم موفقیت همه جانبه در نیل به اهداف خود که ناشی از عدم شناخت صحیح و دقیق منطقه و مولفه های موجود و موثر در آن بود و بروز مشکلات جدی در صحنه افغانستان باعث تغییر الگوی رفتاری این کشور در صحنه سیاست خارجی شد و از الگوی یکجانبه گرایی در زمان بوش به سمت همکاری، مشارکت و چند جانبه گرایی در زمان اوباما سوق داده شد.

تحولات در افغانستان جدید چارچوب سیاست خارجی کشورهای همسایه و منطقه را تحت تاثیر قرار می دهد از طرف دیگر تاثیر گذاری دو کشور جمهوری اسلامی ایران و ایالات متحده آمریکا در روند تحولات این کشور تحت اشغال بر کسی پوشیده نیست.

با توجه به ماهیت شبکه ای ارتباطات بین المللی، در روابط کشورها موضوعات مختلفی مطرح می شوند که در بعضی از آنها ممکن است همسویی و در بعضی دیگر تضاد منافع و یا رقابت وجود داشته باشد. تحقیق پیش رو سعی کرده تا با شناخت این موضوعات و بررسی علمی واکنش طرفهای درگیر در آن واقعیت حضور ایالات متحده و همچنین نفوذ و نقش جمهوری اسلامی در تحولات منطقه، نقاط اختلاف را و در عین حال زمینه های اشتراک منافع را برای دو کشور مورد واکاوی قرار دهد.

دو کشور ایران و آمریکا با اتخاذ سیاست چند پارچه، الگوهای رفتاری متفاوتی را نسبت به یکدیگر اعمال می کنند اما آنچه ثابت است نیل به منافع ملی و حفظ و پاسداری از این اصل اساسی و ستاره راهنمای سیاست خارجی است. از آنجا که روابط میان کشورها در عرصه سیاست بین الملل بر پایه منافع ملی تجزیه و تحلیل می گردد، بررسی الگوی رفتاری ایران و آمریکا در افغانستان مورد مذاقه این تحقیق بوده است.